

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2010 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. ĮV-718
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2019 m. rugpjūčio 28 d. įsakymo Nr. ĮV-558
redakcija)

LIETUVOS ŠVIETIMO ISTORIJOS MUZIEJAUS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos švietimo istorijos muziejus (toliau – Muziejus) yra respublikinis muziejus, valstybės biudžetinė įstaiga, kaupianti, sauganti, tirianti, konservuojanti, restauruojanti ir populiarinanti Lietuvos švietimo istoriją parodančias muziejines vertybes. Muziejus priskiriamas istorijos muziejų rūšiai. Muziejaus pavadinimo santrumpa – LŠIM. Muziejaus buveinė – Vytauto pr. 52, LT-44237 Kaunas.

2. Muziejaus savininkas yra valstybė. Savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos kultūros ministerija Kultūros ministerija sprendžia Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Muziejaus nuostatuose (toliau – Nuostatai) jos kompetencijai priskirtus klausimus.

3. Muziejus įsteigtas 1922 m. Lietuvos Respublikos švietimo ministerijos ir Kauno miesto savivaldybės, atkurtas tuometinės Lietuvos Ministrų Tarybos 1958 m. kovo 22 d. potvarkiu Nr. 273-p ir švietimo ministro 1958 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 288 suteikiant respublikinio muziejaus statusą.

4. Nuostatus tvirtina ir juos keičia Lietuvos Respublikos kultūros ministras. Pakeisti Nuostatai įsigalioja nuo jo įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

5. Muziejus yra įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotas ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

6. Vieši pranešimai skelbiami Muziejaus interneto svetainėje www.lsim.lt, kurioje nurodomas įstaigos pavadinimas, teisinė forma, buveinė, kodas bei registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Muziejų, kita aktuali informacija.

7. Muziejaus veikla grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymu, kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kultūros ministro įsakymais ir šiais Nuostatais.

8. Muziejus savo veikloje atsižvelgia į Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) Muziejų etikos kodeksą bei rekomendacijas.

II SKYRIUS MUZIEJAUS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

9. Muziejaus veiklos pagrindiniai tikslai:

9.1. kaupti, saugoti, tyrinėti ir populiarinti muziejinę bei istorinę vertę turinčias vertybes, parodančias Lietuvos ir lietuvių išeivijos švietimo istoriją, jos raidą ir atskirų švietėjų kūrybinį bei memorialinį palikimą, derinti kaupimą bei saugojimą su informacijos visuomenei teikimu;

9.2. susieti kultūros paveldo saugojimą su visuomenės kultūros ir edukacijos poreikių tenkinimu bei kultūros paslaugų teikimu;

9.3. puoselėti ir saugoti tautinį tapatumą bei jį aktualizuoti, viešinti ir gyvai perteikti tautos materialinį bei dvasinį kultūros paveldą, jo produktus.

10. Įgyvendindamas šiuos tikslus, Muziejus vykdo šias funkcijas:

- 10.1. įsigyja ir sistemina muziejinę bei istorinę vertę turinčius eksponatus, formuoja Muziejaus rinkinius, parodančius Lietuvos ir išeivijos švietimo istoriją;
- 10.2. kaupia informaciją apie Lietuvos švietimo istoriją parodančias muziejines vertybes, esančias kituose Lietuvos muziejuose ir įstaigose, paveldo institucijose bei privačiuose rinkiniuose Lietuvoje ir užsienyje;
- 10.3. vykdo muziejinių vertybių apskaitą ir vertinimą tikrąja verte;
- 10.4. organizuoja sukauptų muziejinių vertybių apsaugą;
- 10.5. organizuoja sukauptų muziejinių vertybių prevencinį konservavimą ir restauravimą;
- 10.6. savarankiškai ir kartu su mokslo ir studijų institucijomis, mokslinių tyrimų įstaigomis ir/arba nepriklausomais mokslininkais vykdo Muziejaus rinkinių tyrimus;
- 10.7. vykdo Muziejaus rinkinių viešinimo veiklas: rengia nuolatinės ekspozicijas, laikinas ir virtualias parodas, kitus renginius Lietuvoje ir užsienyje, Muziejaus rinkinius ir jų tyrimus populiarinančius leidinius tradiciniu ir elektroniniu formatu;
- 10.8. organizuoja neformalųjį vaikų ir suaugusiųjų švietimą, rengia ir vykdo edukacines programas;
- 10.9. rengia ir vykdo socialinės partnerystės projektus kartu su mokslo ir studijų institucijomis, vykdančiomis švietimo studijų programas;
- 10.10. vykdo kultūrinio turizmo veiklas;
- 10.11. organizuoja sukauptų muziejinių vertybių skaitmeninimą, rengia ir vykdo skaitmeninimo projektus Lietuvoje ir užsienyje;
- 10.12. atlieka istorijos rūšies Lietuvos muziejų ir juose esančių rinkinių apsaugos, apskaitos, eksponavimo ir tyrimo metodinio centro funkcijas: teikia konsultacijas kitų istorijos rūšies muziejų specialistams, organizuoja dalijimosi gerąja praktika veiklas, teikia pasiūlymus Kultūros ministerijai dėl susijusio teisinio reglamentavimo ir muziejų darbuotojų gebėjimų tobulinimo;
- 10.13. deleguoja Muziejaus specialistus Ministerijos atstovams kontroliuojant istorijos rūšies muziejų veiklą ir jų rinkinių apskaitą ir apsaugą;
- 10.14. rengia, leidžia ir platina su Muziejaus veikla susijusius leidinius;
- 10.15. organizuoja konferencijas, seminarus, bei kitus renginius, susijusius su Muziejaus veiklos tikslais;
- 10.16. teikia lankytojų aptarnavimo paslaugas Muziejuje;
- 10.17. rengia ir vykdo regioninius, nacionalinius, tarptautinius, Europos Sąjungos Struktūrinių fondų ir iš kitų programų finansuojamus projektus;
- 10.18. organizuoja Muziejaus veiklą pristatymą viešojoje ir virtualioje erdvėje;
- 10.19. vykdo bendras veiklas su kitomis valstybinėmis, tarptautinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis, veikiančiomis muziejų srityje;
- 10.20. pagal juridinių ir fizinių asmenų prašymus, Muziejaus pasirašytas sutartis teikia muziejinių vertybių skaitmeninius vaizdus;
- 10.21. atlieka kitas teisės aktuose numatytas funkcijas.

III SKYRIUS

MUZIEJAUS RINKINIAI IR EKSPOZICIJOS

11. Muziejaus rinkiniai, atsižvelgiant į muziejinių vertybių išliekamąją vertę, skirstomi į:
- 11.1. pagrindinį fondą, žymimą šifru GEK;
- 11.2. pagalbinį fondą, žymimą šifru PM.
12. Pagrindiniame fonde yra išskirtas specialios apskaitos ir apsaugos rinkinys.
13. Iš pagrindinio fondo neprofilinių, dubletinių ir pagalbinio fondo vertybių teisės aktų nustatyta tvarka gali būti sudarytas mainų fondas.
14. Muziejaus rinkiniai kaupiami šiomis pagrindinėmis kryptimis: Lietuvos švietimo istorijos raida, žymių pedagogų, švietėjų memorialinis ir kūrybinis palikimas, užsienio valstybių švietimo istorijos eksponatai.

15. Muziejaus rinkinių šifre nurodoma muziejaus pavadinimo santrumpa LŠIM bei pagrindinio arba pagalbinio fondo šifras. Taip pat galioja senosios muziejaus santrumpos – LPM, RPM, KAPM.

16. Muziejaus pagrindinio fondo rinkinių šifre taip pat nurodomas konkretaus rinkinio šifras:

16.1. mokymo priemonės ir daiktai – I Ed;

16.2. dailės kūriniai – I Dk;

16.3. specialus rinkinys (ekspozatai iš tauriųjų metalų ir brangakmenių) – I Sr;

16.4. leidiniai (knygos, vadovėliai, pedagoginė ir metodinė literatūra) – II K;

16.5. periodinė spauda (žurnalai, laikraščiai ir kiti leidiniai) – II S;

16.6. pedagoginė spauda (mokyklų programos, bilietai, egzaminų instrukcijos, mokymo planai, nuostatai ir kt.) – II D;

16.7. fotonuotraukos – III F;

16.8. fotonegatyvai – III N;

16.9. skaitmeninė fotografija, garso ir vaizdo įrašai – III G;

16.10. švietimo įstaigų veiklos dokumentai – F.IV.-A;

16.11. memorialinė dokumentinė medžiaga – F.IV.-B;

16.12. švietimo istorijos tyrimų medžiaga – F.IV.-C;

16.13. dokumentai (pažymėjimai, atestatai, dienynai, sąsiuviniai, sveikinimai, laiškai ir kt.) –

IV R.

17. Muziejinės vertybės konservuojamos ir restauruojamos Lietuvos muziejuose, kurių steigimo dokumentuose numatyta restauravimo funkcija, šia veikla užsiimančiose įmonėse, kuriose dirba Kultūros ministerijos Kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos (toliau – Atestavimo komisija) atestuoti restauratoriai bei individualia veikla užsiimančios Atestavimo komisijos atestuoti restauratoriai.

18. Muziejus sukauptus rinkinius eksponuoja:

18.1. istorinėje lietuviško švietimo raidos ekspozicijoje;

18.2. gamtos ir istorijos edukacinėse ekspozicijose;

18.3. Vinco Ruzgo memorialiniame kambaryje;

18.4. parodose Muziejuje, kituose muziejuose ir įstaigose Lietuvoje ir užsienyje.

IV SKYRIUS MUZIEJAUS TEISĖS IR PAREIGOS

19. Muziejus turi teisę:

19.1. Kultūros ministerijos leidimu steigti filialus, atitinkančius Muziejaus profilį bei veiklą;

19.2. būti Lietuvos ar tarptautinių organizacijų, kurių veikla susijusi su Muziejaus misija ir funkcijomis, nariu;

19.3. teikti mokamas paslaugas, kurių sąrašą tvirtina kultūros ministras, bei nustatyti jų įkainius;

19.4. tvarkyti savo ūkinės-finansinės veiklos apskaitą ir teikti Kultūros ministerijai bei kitoms įstatymuose nustatytoms institucijoms reikiamą informaciją;

19.5. teisės aktų nustatyta tvarka sudaryti sutartis ir prisiimti įsipareigojimus, susijusius su Muziejaus turto naudojimu;

19.6. atsiskaityti už pateiktas prekes, suteiktas paslaugas ir atliktus darbus bet kuria sutarta forma, neprieštaraujančia Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams;

19.7. gauti paramą;

19.8. inicijuoti Nuostatų pakeitimus ir papildymus;

19.9. teikti pasiūlymus Kultūros ministerijai dėl muziejų veiklos tobulinimo;

19.10. teisės aktų nustatyta tvarka turėti logotipą ir kitą atributiką.

20. Muziejus privalo:

20.1. naudoti iš valstybės biudžeto gaunamas lėšas tik Nuostatuose numatytiems tikslams įgyvendinti ir tik pagal asignavimų valdytojo patvirtintas išlaidų sąmatas;

- 20.2. užtikrinti Muziejaus darbuotojams saugias darbo sąlygas;
  - 20.3. teikti Kultūros ministerijai ir kitoms teisės aktuose numatytoms institucijoms savo veiklos ir finansines ataskaitas bei metinius veiklos planus;
  - 20.4. garantuoti įstaigos finansinių, statistinių ir rašytinių ataskaitų teisingumą;
  - 20.5. teisės aktų nustatyta tvarka teikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui duomenis apie šio registro objektus.
21. Muziejus gali turėti kitas įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytas teises ir pareigas.

V SKYRIUS MUZIEJAUS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

22. Muziejaus veikla organizuojama vadovaujantis Kultūros ministerijos strateginiu veiklos planu ir Muziejaus strateginiu bei metiniu veiklos planais, kurie rengiami vadovaujantis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“.

23. Muziejaus darbuotojų darbo santykius ir darbo apmokėjimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, Muziejų įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, šie Nuostatai, darbo tvarkos taisyklės bei kiti teisės aktai.

24. Muziejui vadovauja direktorius, kurį Darbo kodekso, Muziejų įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka konkurso būdu skiria į pareigas penkerių metų kadencijai ir iš jų atleidžia kultūros ministras. Direktorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas kultūros ministrui.

25. Muziejaus direktorius:

25.1. organizuoja visą Muziejaus veiklą ir atsako už ją, užtikrina, kad būtų įgyvendinami Muziejaus tikslai ir vykdomos nustatytos funkcijos;

25.2. užtikrina, kad būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir šių Nuostatų;

25.3. užtikrina, kad Muziejaus finansiniai įsipareigojimai neviršytų jo finansinių galimybių;

25.4. užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą biudžetinės įstaigos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

25.5. leidžia įsakymus;

25.6. sudaro sutartis, išduoda įgaliojimus;

25.7. teisės aktų nustatyta tvarka priima į darbą ir atleidžia Muziejaus darbuotojus, nustato darbuotojų pareiginės algos pastoviosios ir/ar kintamosios dalies koeficientus, skiria priemokas ir premijas, neviršijant darbo užmokesčiui skirtų asignavimų, suteikia jiems atostogas, siunčia į komandiruotes, sudaro sąlygas jiems tobulinti kvalifikaciją, skatina juos, išskyrus Muziejaus direktoriaus pavaduotoją – vyriausiąjį fondų saugotoją, kurį Darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka konkurso būdu skiria ir atleidžia kultūros ministras;

25.8. teisės aktų nustatyta tvarka atstovauja Muziejui teisme arba kitose valstybės ar savivaldybių institucijose, įstaigose;

25.9. sudaro darbo grupes ir komisijas Muziejaus veiklos problemoms spręsti, tvirtina jų darbo reglamentus;

25.10. tvirtina Muziejaus:

25.10.1. organizacinę struktūrą, prieš tai suderinęs su Kultūros ministerija;

25.10.2. darbuotojų pareigybių sąrašą, neviršijant nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus, prieš tai suderinęs su Kultūros ministerija;

25.10.3. darbuotojų pareigybių aprašymus ir darbo tvarkos taisykles;

25.10.4. struktūrinių padalinių nuostatus;

25.10.5. ekspozicijų ir parodų teminę struktūrą, parengtus publikuoti leidinius;

25.10.6. teikiamų mokamų paslaugų įkainius;

25.10.7. kitus vidaus norminius teisės aktus.

26. Muziejaus valdyme patariamojo balso teise dalyvauja 7 narių Muziejaus taryba, kurią sudaro Muziejaus specialistai, Kultūros ministerijos atstovas ir išorės ekspertai, kurių turi būti ne mažiau kaip vienas trečdalis. Muziejaus tarybos sudėtį Muziejaus direktoriaus teikimu tvirtina kultūros ministras. Muziejaus tarybai negali vadovauti Muziejaus direktorius, kuris yra šios tarybos narys. Į Muziejaus tarybos posėdžius kaip konsultantai bei ekspertai gali būti kviečiami įvairūs specialistai iš kitų institucijų, įmonių ar organizacijų.

27. Muziejaus taryba:

27.1. svarsto Muziejaus strateginius ir metinius veiklos planus bei tvirtina jų ataskaitas;

27.2. svarsto ir teikia pasiūlymus dėl Muziejaus veiklai reikšmingų projektų (nuolatinių ekspozicijų atnaujinimo, parodų, edukacijos, leidybos, mokslo ir kultūros renginių, tarptautinio bendradarbiavimo, investicijų) bei jų finansavimo galimybių;

27.3. svarsto Muziejaus organizacinę struktūrą, darbuotojų pareigybių poreikį bei skaičių;

27.4. svarsto Nuostatų, darbo tvarkos taisyklių ir kitų su Muziejaus veikla bei darbo tvarka susijusių dokumentų projektus;

27.5. teikia pasiūlymus dėl Muziejaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo bei kompetencijų ugdymo;

27.6. svarsto Muziejaus teikiamų mokamų paslaugų įkainius;

27.7. svarsto kitus klausimus, nustatytus įstaigos steigimo dokumentuose.

28. Muziejuje veikia Rinkinių komplektavimo komisija, kurios pirmininkas yra direktoriaus pavaduotojas – vyriausiasis fondų saugotojas. Rinkinių komplektavimo komisijos veiklą reglamentuoja kultūros ministro patvirtinta Muziejuose esančių rinkinių apsaugos, apskaitos ir saugojimo instrukcija (toliau – Instrukcija).

VI SKYRIUS MUZIEJAUS TURTAS

29. Muziejus finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pagal asignavimų valdytojo patvirtintas sąmatas, laikantis Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatytų finansavimo taisyklių ir išdo procedūrų. Muziejui finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

30. Valstybės Muziejui perduotas ir Muziejaus įgytas turtas nuosavybės teise priklauso valstybei, o Muziejus šį turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise teisės aktų nustatyta tvarka.

31. Muziejaus turtą sudaro:

31.1. ilgalaikis turtas:

31.1.1. materialusis (pastatai, patalpos ir kitas turtas);

31.1.2. muziejinės vertybės, kurių apskaitą, saugojimą, restauravimo ir naudojimo tvarką bei saugojimo sąlygas reglamentuoja Instrukcija ir kiti teisės aktai;

31.1.3. nematerialusis turtas;

31.2. trumpalaikis turtas (atsargos, finansiniai ištekliai ir kitas su Muziejaus veikla susijęs turtas);

32. Muziejaus lėšas sudaro:

32.1. valstybės biudžeto lėšos;

32.2. lėšos, skirtos tikslinėms programoms vykdyti;

32.3. lėšos, gaunamos už mokamas paslaugas ir nuomą;

32.4. fizininių ir juridinių asmenų parama;

32.5. kitos teisėtai įgytos lėšos.

VII SKYRIUS
MUZIEJAUS VIDAUS ADMINISTRAVIMO KONTROLĖ

33. Muziejaus valstybinį (finansinį (teisėtumo) ir veiklos auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

34. Muziejaus vidaus auditą atlieka Kultūros ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius.

VIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Muziejus reorganizuojamas, pertvarkomas ar likviduojamas Civilinio kodekso ir Biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

Direktore

Uta Smalskyte

